גילעד גימלאות לעובדים דתיים

קרן פנסיה ותיקה
בניהול גילעד גימלאות לעובדים דתיים בע"מ

דוחות כספיים ביניים
ליום 30 ביוני 2020

(בלתי מבוקרים)

גילעד גימלאות לעובדים דתיים

קרן פנסיה ותיקה

דוחות כספיים ביניים
ליום 30 ביוני 2020

(בלתי מבוקרים)

תוכן עניינים

	ע מ ו ד
דוח סקירה של רואה החשבון המבקר	3
מאזנים	4
דוחות הכנסות והוצאות	5
דוחות על התנועה בקרן הפנסיה	6
ביאורים לדוחות הכספיים	7-13

Deloitte.

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לעמיתי

גילעד גימלאות לעובדים דתיים

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של גילעד גמלאות לעובדים דתיים (להלן – "הקרן"), הכולל את המאזן התמציתי ליום 30 ביוני 2020 ואת הדוחות התמציתיים על הכנסות והוצאות והתנועה בקרן הפנסיה, לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים", בהתאם להוראות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון לגבי קרנות פנסיה ותיקות להן לא מונה מנהל מיוחד (להלן – "הנחיות הממונה") ובהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) התשכ"ד-1964 (להלן – "התקנות"). אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של היישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת, בהתאם לכך, אין אנו מחווים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל של הקרן אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם להנחיות הממונה ובהתאם לתקנות.

פסקת הדגש עניין

לאמור בביאור 1ג ו- 4ב בדבר הגרעון האקטוארי של הקרן ולאפשרות שבמידה והמאזן האקטוארי, לתום השנה, יצביע על גירעון בשיעור העולה על 5% מסך התחייבויות הקרן (צבורות ועתידיות), לפי תחשיב אקטוארי, תידרש החברה המנהלת, על פי תקנון הקרן, להקטין בהתאם לדרישות הממונה על שוק ההון, ובכפוף לאישורו, את זכויות העמיתים והפנסיונרים במלוא שיעור הגירעון.

בריטמן אלמגור זהר ושות'
רואי חשבון
A Firm in the Deloitte Global Network

תל-אביב, 31 באוגוסט, 2020

תל אביב - משרד ראשי
מרכז עזריאלי 1 תל אביב, 6701101, ת.ד. 16593 תל אביב 6116402 | טלפון: 03-6085555 | info@deloitte.co.il

משרד ירושלים
קרית המדע 3
מגדל הר חוצבים
ירושלים, 914510
ת.ח. 45396

טלפון: 02-5018888
פקס: 02-5374173
info-jer@deloitte.co.il

משרד חיפה
מעלה השחרור 5
ת.ד. 5648
חיפה, 3105502

טלפון: 04-8607333
פקס: 04-8672528
info-haifa@deloitte.co.il

משרד אילת
המרכז העירוני
ת.ד. 583
אילת, 8810402

טלפון: 08-6375676
פקס: 08-6371628
info-eilat@deloitte.co.il

משרד נצרת
מרגי אבן עאמר 9
נצרת, 16100

טלפון: 073-3994455
פקס: 073-3994455
info-nazareth@deloitte.co.il

גילעד גימלאות לעובדים דתיים

קרן פנסיה ותיקה

מאזנים

	ביאור	ליום 30 ביוני 2020 אלפי ש"ח בלתי מבוקר	ליום 30 ביוני 2019 אלפי ש"ח בלתי מבוקר	ליום 31 בדצמבר 2019 אלפי ש"ח מבוקר
נכסים	3			
רכוש שוטף				
מזומנים ושווי מזומנים		241,786	375,679	400,625
סיוע ממשלתי ישיר שוטף		189,274	176,094	127,400
חייבים אחרים ויתרות חובה		13,246	10,687	9,021
		444,306	562,460	537,046
השקעות				
ניירות ערך שאינם סחירים		5,432,714	4,944,912	5,416,164
ניירות ערך סחירים		5,073,704	5,010,655	5,198,510
פיקדונות והלוואות		406,148	459,811	441,014
מקרקעין		7,070	7,540	7,070
		10,919,636	10,422,918	11,062,758
רכוש קבוע		22	33	27
		11,363,964	10,985,411	11,599,831
התחייבויות				
קצבאות לתשלום		24,187	24,746	25,354
התחייבויות שוטפות אחרות		7,124	2,626	5,238
		31,311	27,372	30,592
התחייבויות פנסיוניות	4			
התחייבויות צבורות				
לפנסיונרים		6,861,710	5,947,314	6,616,298
למבוטחים פעילים		5,727,255	5,023,600	5,492,918
למבוטחים לא פעילים		1,489,584	1,284,884	1,465,382
		14,078,549	12,255,798	13,574,598
התחייבויות עתידיות				
התחייבות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בעתיד		3,031,244	2,696,976	2,931,245
פחות - ערך נוכחי של דמי הגמולים שיתקבלו בעתיד		(620,458)	(685,331)	(662,272)
פחות - ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג "ערד" שהקרן צפויה לרכוש בעתיד		(197,945)	(169,307)	(200,898)
פחות - הפרש בין החישוב האקטוארי לבין החישוב החשבונאי בהתאמת שיערוך אג"ח מיועדות שבידי הקרן לשווי ההוגן		(309,359)	(180,751)	(285,573)
		1,903,482	1,661,587	1,782,502
סיוע ממשלתי ישיר				
ערך נוכחי של הכנסות עתידיות צפויות מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן		(2,427,802)	(2,438,716)	(2,587,660)
		(524,320)	(777,129)	(805,158)
גרעון אקטוארי		(2,221,576)	(520,630)	(1,200,201)
סך הכל התחייבויות פנסיוניות		11,332,653	10,958,039	11,569,239
		11,363,964	10,985,411	11,599,831

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

31 באוגוסט 2020			
תאריך אישור הדוחות הכספיים	**שאול יהלום** **יו"ר הדירקטוריון**	**יואב ערמוני** **מנכ"ל**	**לילך לב - רם, רו"ח** **מנהלת אגף כספים**

גילעד גימלאות לעובדים דתיים

קרן פנסיה ותיקה

דוחות הכנסות והוצאות

	ביאור	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
		2020	2019	2020	2019	2019
		אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
		בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		מבוקר
הכנסות (הפסדים)						
מרכוש שוטף						
ממזומנים ושווי מזומנים		(741)	(637)	(235)	(81)	2,077
מחייבים וזכאים נטו		21	92	2	-	113
		(720)	(545)	(233)	(81)	2,190
מהשקעות	5					
מניירות ערך שאינם סחירים		57,823	364,363	194,239	170,707	703,618
מניירות ערך סחירים		(189,976)	434,795	210,444	146,525	785,527
מפקדונות והלוואות		(567)	14,079	5,787	8,269	24,435
ממקרקעין		(12)	(7)	(8)	(4)	(492)
		(132,732)	813,230	410,462	325,497	1,513,088
סיוע ממשלתי ישיר		61,874	60,882	31,736	31,016	127,400
סך כל ההכנסות (הפסדים)		(71,578)	873,567	441,965	356,432	1,642,678
הוצאות						
דמי ניהול לחברה המנהלת	6	12,079	11,420	6,040	5,710	21,709
חובות אבודים		-	278	-	278	278
פחת רכוש קבוע		5	6	2	3	11
סך כל ההוצאות		12,084	11,704	6,042	5,991	21,998
עודף הכנסות (הוצאות) לתקופת הדוח		(83,662)	861,863	435,923	350,441	1,620,680

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

גילעד גימלאות לעובדים דתיים

קרן פנסיה ותיקה

דוחות על התנועה בקרן הפנסיה

	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2020	2019	2020	2019	2019
	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		מבוקר
יתרת הקרן לתחילת התקופה	11,569,239	10,235,902	10,971,781	10,676,260	10,235,902
תוספות (גריעות) לקרן					
דמי גמולים ממעסיקים ומעובדים עבור:					
פנסיה מקיפה	37,487	39,559	18,648	20,176	81,253
עודף הכנסות (הוצאות) לתקופת הדוח	(83,662)	861,863	435,923	350,441	1,620,680
סה"כ תוספות (גריעות) לקרן	(46,175)	901,422	454,571	370,617	1,701,933
תשלומים לגימלאים ולאחרים והעברות					
לגימלאים נכים ושאירים	(182,039)	(169,408)	(91,114)	(85,297)	(345,804)
החזרים לעמיתים שפרשו	(6,036)	(7,566)	(2,061)	(2,680)	(17,231)
מענק מעל 35 שנה	(2,336)	(2,311)	(524)	(861)	(5,561)
סה"כ תשלומים והעברות	(190,411)	(179,285)	(93,699)	(88,838)	(368,596)
יתרת הקרן לסוף התקופה	11,332,653	10,958,039	11,332,653	10,958,039	11,569,239

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

גילעד גימלאות לעובדים דתיים

קרן פנסיה ותיקה

ביאורים לדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2020

ביאור 1 - כללי ואירועים מהותיים

א. כללי

דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 30 ביוני 2020, ולתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך (להלן - "דוחות כספיים ביניים").
יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של הקרן ליום 31 בדצמבר 2019 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולביאורים אשר נלוו אליהם (להלן - "הדוחות הכספיים השנתיים").

ב. פעילות הקרן

גילעד הינה קרן פנסיה ותיקה המבטחת את עמיתיה בביטוח פנסיוני מקיף הכולל: פנסיית זיקנה, נכות ושאירים.
לפי הוראות הממונה נאסרה קבלת עמיתים חדשים לקרנות מסוג זה החל מיום 1 בינואר 1995 (למעט עמיתי תקופת הביניים שהצטרפו לקרנות הפנסיה בתקופת ינואר - מרס 1995 בהתאם לתנאים שנקבעו בהסדר התחיקתי).
הקרן מנוהלת בנאמנות ע"י החברה המנהלת.

ג. גירעון אקטוארי וכרית הביטחון

על פי תקנון קרן הפנסיה, מדי שנה ייערך מאזן אקטוארי לקרן, נכון לתאריך הדוח השנתי.
היה והמאזן האקטוארי יצביע על עודף בשיעור העולה על 4% מסך התחייבויות הקרן (צבורות ועתידיות), תהא החברה המנהלת רשאית להגדיל זכויות לחברי הקרן ולפנסיונרים בגין שיעור העודף העולה על 3% מההתחייבויות וזאת אם ניתן לכך אישור מראש ובכתב של הממונה.
היה והמאזן האקטוארי יצביע על גירעון בשיעור העולה על 5% מסך התחייבויות הקרן (צבורות ועתידיות), תקטין החברה המנהלת באישור הממונה את זכויות העמיתים והפנסיונרים במלוא שיעור הגירעון.
היה והמאזן האקטוארי יצביע על גירעון בשיעור העולה על 3% מסך התחייבויות הקרן (צבורות ועתידיות), במשך 3 שנים רצופות, תקטין החברה המנהלת באישור הממונה את זכויות העמיתים והפנסיונרים במלוא שיעור הגירעון.
החברה המנהלת תהא רשאית להקטין את זכויות העמיתים ואת הפנסיות המשולמות לפנסיונרים גם בגין גירעון אקטוארי שאינו עולה על 5% מסך התחייבויות הקרן (צבורות ועתידיות), ובלבד שניתן לכך אישור הממונה בכתב ומראש.
חישוב העודף או הגירעון נעשה בהתאם להוראות הממונה. נכון לדוח הכספי של קרן הפנסיה ליום 31.12.2019 היתה הקרן בגירעון אקטוארי של כ-4.7% מהתחייבויותיה. נכון לדוח כספי זה, מצויה הקרן בגירעון אקטוארי של כ- 8.7% מהתחייבויותיה.

בשנת 2017 תוקן חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) בעניין "כרית ביטחון לקרנות פנסיה ותיקות שאינן בהסדר". במטרה למתן את השפעת השינויים בעקום הריבית על זכויות העמיתים, מאפשר החוק להעביר לקרן ותיקה שאינה בהסדר כספים מתקציב המדינה ("כרית הביטחון") במקרה של גירעון בקרן ובגובה ההפסדים הנובעים מירידת הריבית חסרת הסיכון במשק מתחת לריבית של 4%, וזאת ככל שהקרן ערכה שני שינויים בתקנונה במטרה להפחית התחייבויותיה כדלקמן:

1. העלאת גיל הזכאות לקצבת זקנה, בהדרגה, עד הגעה לגיל הקבוע בחוק גיל פרישה התשס"ד – 2004, כפי שיהיה מעת לעת. למרות האמור לעיל, הממונה רשאי לאשר לקרן לתקן את תקנונה, כך שלאחר שגיל הזכאות הועלה לגיל פרישה שבחוק, תוגדל הקיצבה למי שהועלה לו גיל הזכאות לקצבה, בכפוף לכך שההגדלה תמומן באמצעות הפחתת התחייבויות אחרות של הקרן.
2. הפחתה מכל תשלום שמשלמת הקרן בשיעור 1.75% (בהדרגה תוך 4 שנים).

קרן פנסיה שלא תיקנה את תקנונה עד סוף שנת 2012 (כמו גילעד), נדרשת לתקן את תקנונה באופן שהתחייבויותיה יופחתו באותו שיעור שהיו צריכות להיות מופחתות בשנת 2011 אילו ביצעה באותה שנה את שני התיקונים כאמור ובכפוף לקבלת אישור הממונה.
תקרת כרית הביטחון הקבועה בחוק לגבי גילעד הינה 520 מיליון ש"ח בתוספת הצמדה לעומת מדד דצמבר 2011 ובתוספת ריבית שנתית בשיעור של 3.48% מהשנה שבה בוצעו התיקונים בתקנון הקרן. בנוסף הסיוע מכרית הביטחון לא יעלה על 11.8% מהתחייבויות הקרן.

ביאור 1 - כללי ואירועים מהותיים (המשך)

ג. גירעון אקטוארי וכרית הביטחון (המשך)

ביום 28.7.2020 אישר הדירקטוריון והסמיך את הנהלת החברה לדון עם רשות שוק ההון על נוסח תיקוני תקנון הקרן אשר יידרשו לצורך הצטרפות להסדר כרית הבטחון על בסיס העקרונות הבאים:

1. הפחתה רוחבית של תשלומי הפנסיה לכל העמיתים (פנסיונרים ועמיתים פעילים ומוקפאים) של 5.1%.
2. גיל הפרישה בתקנון יהיה גיל הפרישה על פי חוק גיל פרישה, ללא פגיעה בגובה הפנסיה שהיה מקבל העמית הפורש, כתוצאה מהעלאת גיל הפרישה, נכון להיום (למעט ההפחתה הרוחבית של 5.1%).

נכון למועד עריכת הדוחות הכספיים, טרם התקבלה התייחסות רשות שוק ההון לטיוטת השינויים כאמור בתקנון קרן הפנסיה.
תיקונים אלה לתקנון טעונים גם אישור של האסיפה הכללית של החברה המנהלת.

בהתאם לדוח אקטוארי של הקרן ליום 30.6.2020, בהנחה שזכויות הפנסיה יופחתו ב 5.1% וכרית הבטחון תאושר לקרן, השווי ההוגן של כרית הבטחון היה עולה על הגירעון ליום 30.06.2020, ועל כן הדוח האקטוארי היה מצביע על איזון.

ד. התפשטות נגיף הקורונה בעולם ובישראל

בחודש פברואר 2020, החלו השפעות של התפשטות נגיף הקורונה בעולם ובישראל, על הפעילות העסקית בחברות רבות ועל שוקי מניות וסחורות ברחבי העולם. ביום 11 במרץ 2020 הכריז ארגון הבריאות העולמי על נגיף הקורונה כמגיפה עולמית.

במהלך רבעון זה, השווקים הפיננסיים התייצבו מבחינת התנודתיות הגדולה מאוד שחוו במחירי ניירות הערך במהלך הרבעון הראשון של השנה.
היקף הנכסים המנוהלים בקרן ליום 30 ביוני 2020 הינו 11.4 מיליארד שח, גידול של כ- 3.3% לעומת היקף הנכסים ליום 31 במרץ 2020 וקיטון של כ- 2.0% לעומת היקף הנכסים ליום 31 בדצמבר 2019. שיעור התשואה המצטברת ברוטו מתחילת השנה עד ליום 30 ביוני 2020 הינו 0.62%-. למידע נוסף ראה ביאור 7.

במחצית שנת 2020, לא חלו שינויים מהותיים בהיקף משיכות עמיתים מכספי הקרן לעומת תקופה מקבילה אשתקד וכן בתקופה שלאחר תאריך המאזן.

בקשר עם ההיערכות התפעולית והפיננסית של החברה המנהלת להתמודדות עם התפשטות נגיף הקורונה- ראה ביאור 1ד בדוח הכספי של החברה המנהלת.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס לעריכת הדוחות הכספיים:

הדוחות הכספיים ביניים ערוכים על פי כללי החשבונאות והדיווח כמתחייב לצורך עריכת דוחות כספיים ביניים בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם להוראות הממונה על רשות שוק ההון, בהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) התשכ"ד-1964 ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה – 2005 והתקנות שהותקנו מכוחו.

עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2019.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. שערי החליפין וההצמדה:

להלן פרטים על מדד המחירים לצרכן ושער החליפין של הדולר של ארה"ב והאירו.

	המדד הידוע בנקודות (*)	שער החליפין היציג של הדולר בש"ח	שער החליפין היציג של האירו בש"ח
ליום 30 ביוני 2020	100.10	3.466	3.883
ליום 30 ביוני 2019	101.70	3.566	4.062
ליום 31 בדצמבר 2019	100.80	3.456	3.878
שיעורי השינוי	%	%	%
לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה:			
ביום 30 ביוני 2020	(0.69)	0.29	0.13
ביום 30 ביוני 2019	1.20	(4.86)	(5.36)
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה:			
ביום 30 ביוני 2020	(0.20)	(2.78)	(0.44)
ביום 30 ביוני 2019	1.50	(1.82)	(0.41)
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	0.30	(7.79)	(9.65)

(*) המדד לפי בסיס ממוצע 2018 = 100.

ג. עמיתי תקופת הביניים:

בהתאם לסעיף 2 לחוזר פנסיה 3-3-2006 "הוראות דיווח כספי לקרנות פנסיה ותיקות להן לא מונה מנהל מיוחד" מיום 8 במרץ 2006, יש להציג בבאור נפרד מאזן חשבונאי מלא המפרט את כל התחייבויות הקרן לעמיתי תקופת הביניים (עמיתים שהצטרפו לקרן בחודשים ינואר-מרץ 1995) ואת הנכסים העומדים כנגד ההתחייבויות האמורות. כמו כן נדרש שהמאזן האמור יוצג בהתאם למתכונת הדיווח שנקבעה בהוראות הדיווח לעניין הצגת הנכסים במאזן החשבונאי, לרבות פירוט כל הביאורים שנקבעו לעניין זה בהוראות הדיווח, ובהתאם לאמור בחוזר זה.

ביום 12 באוקטובר 2010 פנתה הקרן לרשות שוק ההון, בבקשה להכיר בעמדתה לפיה דרישות אליה אינן חלות עליה, מאחר שאינן רלוונטיות לגביה, בין היתר מכיוון שגילעד הינה קרן וותיקה המקנה זכויות בשיעור אחיד בדומה לקרנות הותיקות להן מונה מנהל מיוחד - שלגביהן לא חלה דרישה שכזו. זאת, בנוסף לכך כי היקף עמיתי תקופת הביניים בגילעד הינו שולי וזניח.

ביום 8.11.2015 הוגש לקרן דו"ח ביקורת שנערך מטעם רשות שוק ההון, בנושא הדו"ח האקטוארי של הקרן. ניתנה התייחסות בין היתר לנושא עמיתי הביניים ולכך שאין בדוחות הקרן הפרדה בין עמיתים ותיקים ובין עמיתי תקופת הביניים כדלקמן:

"הקרן מפצלת את החישוב של הסיוע בין עמיתי הביניים, לפי הנוסח המתאים להם, ובין עמיתים רגילים לפי הנוסח המתאים להם. לכן, אין עניין של קבלת סיוע עודף ע"י הקרן" וכן-

"החבות האקטוארית לעמיתי הביניים מחושבת בהתאם למחוייבות לגביהם בתקנות. במידע הקיים אין אפשרות לפצל את הנכסים באופן מדוייק בין עמיתי הביניים ועמיתים רגילים. ההשפעה של דו"ח אחיד הוא הפער בין ערך נוכחי של הסיוע הישיר לפי סיוע לעמיתים ותיקים ובין הערך הנוכחי לסיוע ישיר לפי סיוע לעמיתי הביניים. ההשפעה היא רק 5 מיליון ש"ח".

בהמשך לאמור לעיל הקרן לא נדרשה לכל פעולת תיקון בעניין.

גילעד גימלאות לעובדים דתיים

קרן פנסיה ותיקה

ביאורים לדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2020

ביאור 3 - נכסים לפי בסיס הצמדה

ההרכב:

	צמודים למדד	במט"ח או בהצמדה לו	ללא תנאי הצמדה	סה"כ
	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
ליום 30 ביוני 2020				
רכוש שוטף				
מזומנים ושווי מזומנים	-	29,088	212,698	241,786
סיוע ממשלתי וחייבים אחרים	-	-	202,520	202,520
השקעות				
ניירות ערך שאינם סחירים				
אגרות חוב מיועדות ממשלתיות	4,432,315	-	-	4,432,315
אגרות חוב קונצרניות	218,123	-	39,632	257,755
מניות וניירות ערך אחרים	-	511,036	231,608	742,644
ניירות ערך סחירים				
אגרות חוב ממשלתיות	2,737,506	517,411	3,643	3,258,560
אגרות חוב קונצרניות	563,526	10,115	98,312	671,953
מניות וניירות ערך אחרים	-	682,450	460,741	1,143,191
פיקדונות והלוואות	142,838	-	263,310	406,148
מקרקעין ורכוש קבוע	-	-	7,092	7,092
סך כל הנכסים	8,094,308	1,750,100	1,519,556	11,363,964
ליום 31 בדצמבר 2019				
רכוש שוטף				
מזומנים ושווי מזומנים	-	14,798	385,827	400,625
סיוע ממשלתי וחייבים אחרים	-	-	136,421	136,421
השקעות				
ניירות ערך שאינם סחירים				
אגרות חוב מיועדות ממשלתיות	4,491,759	-	-	4,491,759
אגרות חוב קונצרניות	227,382	-	-	227,382
מניות וניירות ערך אחרים	-	472,491	224,532	697,023
ניירות ערך סחירים				
אגרות חוב ממשלתיות	3,073,557	-	3,564	3,077,121
אגרות חוב קונצרניות	563,496	11,606	103,786	678,888
מניות וניירות ערך אחרים	51,429	776,783	614,289	1,442,501
פיקדונות והלוואות	159,635	-	281,379	441,014
מקרקעין ורכוש קבוע	-	-	7,097	7,097
סך כל הנכסים	8,567,258	1,275,678	1,756,895	11,599,831

ביאור 4 - התחייבויות פנסיוניות

א. סיוע ממשלתי עתידי:

	ליום 30 ביוני		ליום 31 בדצמבר
	2020	2019	2019
	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
	בלתי מבוקר		מבוקר
הערך הנוכחי של הכנסות עתידיות צפויות מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן	2,427,802	2,438,716	2,587,660
הערך הנוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג "ערד" שהקרן צפויה לרכוש בעתיד (*)	197,945	169,307	200,898
ההפרש בין ה"שווי ההוגן" החשבונאי של האג"ח המיועדות שבידי הקרן בתאריך הדוח לבין ערכן המתואם	1,508,416	1,243,268	1,517,545
ההפרש בין החישוב האקטוארי לבין החישוב החשבונאי בהתאמת שיערוך אג"ח מיועדות שבידי הקרן לשווי ההוגן (*)	309,359	180,751	285,573
סך הכל הסיוע הממשלתי העתידי לקרן	4,443,522	4,032,042	4,591,676

(*) גובה הסיוע הממשלתי במאזן האקטוארי מחושב על פי הכללים המפורטים בנספח 1 לחוזר 3-3-2006. לצורך חישוב המאזן החשבונאי קיימות הוראות המתייחסות לשערוך אג"ח מיועדות בהוראות הביצוע לשערוך נכסי חוב לא סחירים אשר מפרסמת החברה המצטטת מעת לעת מתוקף חוזר גופים מוסדיים 22-9-2013 אשר שולב בקודקס הרגולציה (שער 5, חלק 2, פרק 1). שני החישובים מובילים לתוצאות שאינן בהכרח זהות.

ב. ההתחייבויות הפנסיוניות וגירעון אקטוארי:

הדוח האקטוארי על פיו מוצגות ההתחייבויות הפנסיוניות והגירעון האקטוארי נערך על ידי מר ישעיהו אורזיצר המשמש כאקטואר חיצוני של הקרן. ההתחייבות האקטוארית המוצגת במאזן מייצגת את הערך המהוון של ההתחייבויות, לתשלומי פנסיה ופדיון הזכויות בעתיד, לפנסיונרים, לעמיתים פעילים ולעמיתים בלתי פעילים ובניכוי הערך המהוון של דמי הגמולים העתידיים והסיוע הממשלתי, הישיר והעקיף, העתידי כפי שחושבו ונכללו בדוח האקטוארי של הקרן.

וקטור הריביות ליום 30 יוני 2020 המשיך לרדת מיום 31 בדצמבר 2019 והביא לגידול בגירעון האקטוארי של כ- 888 מיליון ש"ח. בנוסף, נרשמה תשואה שלילית על נכסי הקרן במחצית השנייה של שנת 2020, אשר הביאה גם לגידול בגירעון האקטוארי של כ- 210 מיליון ש"ח.

אם וככל שריבית ההיוון ו/או תשואות בקרן ימשיכו להשתנות משמעותית, צפוי שתהיה לכך השפעה מהותית על נתונים אלו.

על ההשלכות של הגירעון האקטוארי ראו גם ביאור 1ג.

ביאור 5 - הכנסות (הפסדים) מהשקעות

ההרכב:

	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2020	2019	2020	2019	2019
	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		מבוקר
מניירות ערך שאינם סחירים					
מאג"ח מיועדות ממשלתיות	45,127	345,878	198,316	158,618	666,030
מאגרות חוב קונצרניות	(3,736)	22,275	12,697	7,888	30,138
ממניות וניירות ערך אחרים	16,432	(3,790)	(16,774)	4,201	7,450
	57,823	364,363	194,239	170,707	703,618
מניירות ערך סחירים					
מאגרות חוב ממשלתיות	4,424	255,745	68,120	86,267	498,296
מאגרות חוב קונצרניות	(48,138)	41,256	7,051	12,678	53,686
ממניות וניירות ערך אחרים	(146,262)	137,794	135,273	47,580	233,545
	(189,976)	434,795	210,444	146,525	785,527
מפקדונות והלוואות					
מפקדונות בבנקים	(135)	297	66	184	177
מהלוואות לאחרים	(432)	13,782	5,721	8,085	24,258
	(567)	14,079	5,787	8,269	24,435
ממקרקעין					
דמי שכירות בניכוי הוצאות	(12)	(7)	(8)	(4)	(22)
ירידת ערך	-	-	-	-	(470)
	(12)	(7)	(8)	(4)	(492)
	(132,732)	813,230	410,462	325,497	1,513,088

ביאור 6 - דמי ניהול

בהתאם לתקנון הקרן דמי הניהול שרשאית החברה המנהלת לגבות בכל חודש יהיו בהתאם להחלטת דירקטוריון החברה המנהלת ובלבד שלא יעלו על החלק ה- 12 מ- 0.25% מסך נכסי הקרן ביום העסקים האחרון של החודש האמור.
דמי הניהול שאושרו על ידי הדירקטוריון לשנת 2020 הינם בסך 24.2 מיליון ש"ח (אשתקד- 22.8 מיליון ש"ח).
ביום 31.12.2019 החליט דירקטוריון החברה לעדכן את מנגנון חישוב החזר דמי הניהול לקרן הפנסיה כפי שהוחלט בישיבת הדירקטוריון מיום 29.11.2018, כך שמעתה ואילך, בהתאם לדוחות הכספיים של הרבעון השלישי, ככל שיוותר בחשבון החברה המנהלת עודף מדמי הניהול שנגבו, יועברו עד 90% מהעודף, לחשבון קרן הפנסיה, זאת עד לסוף חודש ינואר העוקב, כך שבחשבון העודפים של החברה המנהלת יישארו עד 1.5 מיליון ש"ח מיתרת העודפים שבסוף הרבעון השלישי.

ביאור 7 - תשואת הקרן

תשואת הקרן מחושבת מדי חודש החל משנת 1998 על-פי נוסחה שנקבעה על-ידי משרד האוצר - אגף שוק ההון ב"הוראות דיווח כספי ואקטוארי לקרן פנסיה ותיקה" מחודש אפריל 1999.

למטרת בהירות חולקה התשואה למרכיביה על-פי סעיפי ההכנסה העיקריים.

	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2020	2019	2020	2019	2019
	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		מבוקר
מהשקעות	(1.16)%	8.04%	3.77%	3.07%	15.12%
מסיוע ממשלתי ישיר	0.54%	0.57%	0.28%	0.29%	1.16%
תשואה כוללת נומינלית ברוטו	(0.62)%	8.61%	4.05%	3.36%	16.28%
הוצאות כאחוז מההון	0.11%	0.11%	0.05%	0.06%	0.20%
תשואה כוללת נומינלית נטו	(0.72)%	8.49%	3.99%	3.30%	16.05%
שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן (לפי המדד הידוע)	(0.69)%	1.20%	(0.20)%	1.50%	0.30%
תשואה כוללת ריאלית נטו	(0.03)%	7.20%	4.20%	1.77%	15.70%

ביאור 8 - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. תביעות תלויות:

1. תביעות משפטיות כנגד הקרן:
בתאריך 30 ביוני 2020, תלויה כנגד הקרן תביעה משפטית אחת בנושא של זכאות פנסיה לאלמנת גמלאי מנוח של הקרן.
בהתאם לחוות הדעת של יועציה המשפטיים של הקרן, הטיפול בתביעה נמצא בשלב מוקדם ועל כן קשה להעריך את סיכויי התביעה. החשיפה מוערכת על ידי ההנהלה בכ- 0.4 מיליון ש"ח.
גם אם תביעה זו תתקבל, אין בה כדי להשפיע באופן מהותי על המצב הכספי של הקרן.

2. השלכות אפשריות של פס"ד קוריצקי נגד מבטחים על גילעד:
לנוכח הנימוקים שניתנו בפסק הדין שבבג"צ 2944/10 קוריצקי נ' בית הדין הארצי לעבודה ובבג"צ 8692/11 חוה גליזר נ' מדינת ישראל - הממונה על הגמלאות (מיום 13.10.2015), בקשר להסכמי רציפות זכויות, הרי שעל אף שפסק הדין לא ניתן כנגד החברה, לדעת היועצים המשפטיים של החברה, קיימות השלכות על הקרן בקשר לעמיתים שזכויותיהם הפנסיוניות מחושבות על פי הסכמי הרציפות שהמדינה (כמעסיקה) והחברה צד להם.
בדוחות כספיים אלה נכללה התחייבות אקטוארית בגין השלכות שעלולות לנבוע מפסק הדין הנ"ל. לגבי השלכות על הקרן בקשר להסכמי רציפות אחרים שלא עם המדינה שהחברה צד להם, לדעת היועצים המשפטיים של החברה, הסיכון אפשרי. החשיפה מעורכת על ידי ההנהלה בכ- 7.4 מיליון ש"ח.
בדוחות כספיים אלה לא נכללה התחייבות בגין סכומים אלה.

ב. התקשרויות:

גילעד התחייבה להשקיע בקרנות השקעה מסוימות בהיקף של 1,454 מיליון ש"ח.

עד לתאריך הדוח הושקעו בקרנות אלו כ-929 מיליון ש"ח.